

УДК 378.04:338.48

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8\(38\)-1166-1177](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-8(38)-1166-1177)

Дишко Олеся Леонідівна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк, тел.: (033) 224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-1310-6950>

Косинський Едуард Олександрович викладач кафедри теорії і методики фізичної культури, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк, тел.: (033) 224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-4297-4087>

Кліш Ірина Степанівна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк, тел.: (033) 224-81-50, <https://orcid.org/0000-0001-9761-8496>

Табак Наталія Василівна викладач циклової комісії теорії і методики фізичного виховання, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк, тел.: (033) 224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-8478-2075>

Мороз Михайло Степанович доцент, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, м. Луцьк, тел.: (033) 224-81-50, <https://orcid.org/0000-0002-9157-3669>

ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ НУШ

Анотація. У статті проаналізовано практичну підготовку майбутніх учителів фізичної культури як ключовий компонент професійного становлення фахівця в умовах реформування системи освіти, зокрема реалізації Концепції Нової української школи (НУШ). Автори підкреслюють, що сучасні трансформації вимагають від молодих педагогів глибоких теоретичних знань та вміння ефективно застосовувати їх у педагогічній практиці, спираючись в освітньому процесі насамперед на діяльнісний підхід, індивідуалізацію навчання, формування ключових компетентностей учнів і створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

У розвідці зроблено акцент на важливості наскрізної, поетапної та змістовно інтегрованої практичної підготовки, що охоплює традиційні педагогічні практики та інноваційні формати, зокрема практики з нових видів спорту, з

індивідуальних та ігрових видів спорту. Вивчено досвід організації практичної підготовки студентів спеціальності А4.11 Середня освіта (Фізична культура) у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради. У дослідженні представлено результати анкетування 46 студентів, які дали змогу визначити ефективність різних видів практики, актуальні проблеми й аспекти вдосконалення підготовки. Найбільш ефективними, на думку студентів, є педагогічна практика в гімназіях і ліцеях (67,39%) та комплексна практика за профілем майбутньої професії (58,70%). Водночас було виявлено причини, які ускладнюють якісне проходження практики: труднощі в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами (73,91%), підготовка уроків відповідно до принципів НУШ (65,22%), а також брак сучасного спортивного інвентарю в школах (54,35%). Водночас студенти вважають себе недостатньо підготовленими до інклюзивного навчання (60,87%), документаційного супроводу освітнього процесу та оцінювання результатів навчання (47,83%).

Висновки статті полягають у необхідності оновлення змісту практичної підготовки відповідно до потреб НУШ, розширення взаємодії студентів із учителями-практиками (майстер-класи підтримали 67,39% респондентів), впровадження проєктних і тренінгових форматів практики, що імітують реальні освітні ситуації, передусім ті, що стосуються інклюзивного навчання. Отримані результати є підґрунтям для подальшого вдосконалення освітньо-професійних програм і побудови ефективної моделі практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті вимог Нової української школи.

Ключові слова: педагогічна практика, практична підготовка студентів, майбутні вчителі фізичної культури, комплексна практика за профілем майбутньої професії, Нова українська школа.

Dyshko Olesia Leonidivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council, Lutsk, tel.: (033) 224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-1310-6950>

Kosynskyi Eduard Oleksandrovyh Teacher of the the Department of Theory and Methods of Physical Education, Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council, Lutsk, tel.: (033) 224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-4297-4087>

Klish Iryna Stepanivna Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council, Lutsk, <https://orcid.org/0000-0001-9761-8496>

Tabak Natalia Vasylivna Teacher of the Cyclic Commission of Theory and Methods of Physical Education, Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council, Lutsk, tel.: (033)224-81-50, <http://orcid.org/0000-0002-8478-2075>

Moroz Mykhaylo Stepanovych Associate Professor, Associate Professor of the Department of Theory and Methods of Physical Education, Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council, Lutsk, tel.: (033)224-81-50, <https://orcid.org/0000-0002-9157-3669>

PROBLEMS OF PRACTICE-ORIENTED TRAINING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN THE CONTEXT OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

Abstract. The article analyzes the practical training of future physical education teachers as a key component of their professional development in the context of educational reform, particularly the implementation of the New Ukrainian School (NUS) concept. The authors emphasize that modern transformations require young educators to possess deep theoretical knowledge and the ability to apply it effectively in pedagogical practice. This includes employing activity-based approaches, individualizing learning, developing students' key competencies, and fostering a safe and inclusive educational environment.

The study highlights the importance of continuous, staged, and content-integrated practical training that combines traditional pedagogical practice with innovative formats, including modules on new sports, individual disciplines, and team games. The paper presents the experience of organizing practice-oriented training for students of specialty A4.11 Secondary Education (Physical Culture) at Municipal Higher Educational Institution «Lutsk Pedagogical College» of the Volyn Regional Council. Based on a survey of 46 students, the study identifies the most effective types of practice, current challenges, and directions for improvement. According to respondents, the most beneficial experiences were pedagogical practice in gymnasiums and lyceums (67.39%) and comprehensive practice aligned with the future professional profile (58.70%). Key obstacles reported included difficulties in working with students with special educational needs (73.91%), lesson planning in line with NUS principles (65.22%), and the lack of modern sports equipment in schools (54.35%). Additionally, students felt underprepared for inclusive education (60.87%), educational documentation management, and assessment of learning outcomes (47.83%).

The article concludes with the need to modernize the content of practical training to meet NUS requirements, strengthen collaboration with in-service teachers (with 67.39% of students supporting master class formats), and implement project- and

training-based models that simulate real-life educational scenarios – especially those involving inclusive learning environments. The findings provide a basis for refining educational and professional programs and developing an effective model of practice-oriented training for future physical education teachers in line with NUS standards.

Keywords: pedagogical practice, student practical training, future physical education teachers, comprehensive practice, New Ukrainian School.

Постановка проблеми. Сучасні перетворення у вітчизняній освітній системі, пов'язані з упровадженням концепції Нової української школи (НУШ), висувають нові вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Одним із ключових векторів таких змін є посилення практико-орієнтованої складової освітнього процесу, що має забезпечити здатність випускника не лише володіти знаннями, а й ефективно застосовувати їх у конкретних педагогічних ситуаціях. Особливої актуальності набуває формування здатності адаптувати зміст фізичного виховання до принципів НУШ, серед яких – діяльнісний підхід, індивідуалізація навчання, розвиток ключових компетентностей та створення безпечного й інклюзивного освітнього середовища.

Педагогічна практика є невід'ємною складовою навчально-виховного процесу закладу вищої освіти, проходження якої забезпечує всебічний розвиток майбутнього вчителя, формування його початкового педагогічного досвіду. Це перша серйозна перевірка готовності вчителя присвятити своє життя справі навчання та виховання підростаючого покоління [3]. Під час педагогічної практики студенти вперше виконують роль учителя та набувають навичок самостійної роботи в школі. У свою чергу школа має забезпечити необхідні умови для формування молодого вчителя, який був би готовий творчо працювати в закладах освіти різного типу, здатний розвивати особистість дитини, водночас орієнтуючись на необхідність власного особистісного та професійного саморозвитку [2].

Педагогічна практика, безумовно, є важливим компонентом професійного становлення майбутнього фахівця з фізичної культури: вона передбачає формування його професійної компетентності через оволодіння різними видами діяльності та спонукає до професійного самовдосконалення, самопізнання в різних професійних ролях у реальних умовах базових установ, де проходять практики [5]. Утім, попри наявність нормативно визначених форм проходження практики, досвід студентів свідчить про її фрагментарність, надмірну формалізацію окремих етапів та недостатню інтеграцію з реальними освітніми потребами.

Отже, актуальною є потреба у теоретичному переосмисленні сутності, змісту та функцій практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури,

її відповідності концепції НУШ, а також у пошуку ефективних моделей інтеграції практики в парадигму сучасної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Чисельні наукові дослідження, присвячені різним аспектам практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, підтверджують значущість та актуальність порушеної проблематики. Так, О. Дишко, Н. Белікова, Е. Косинський досліджували принцип наскрізної практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в системі неперервної освіти [2]; В. Дісковський, М. Пилипенко визначили формування соціальної відповідальності майбутніх учителів фізичної культури нової української школи у процесі педагогічної практики [3]; А. Конох означив формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації індивідуальної роботи з учнями в процесі практичної підготовки [4]; А. Ніконець, О. Михайловський охарактеризували формування професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури під час педагогічної практики [5]; А. Проценко досліджував формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики [8]; В. Царук визначив формування професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури в умовах педагогічної практики [9]. Однак проблеми практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті вимог Нової української школи не були предметом системного аналізу, зокрема з акцентом на наскрізність, поетапність та інтеграцію з теоретичним навчанням.

Мета – теоретично обґрунтувати та проаналізувати особливості практико-орієнтованої підготовки майбутніх учителів фізичної культури в контексті розвитку нової української школи.

Виклад основного матеріалу. Практична підготовка майбутніх учителів фізичної культури, зокрема педагогічна практика, є ключовим етапом професійного становлення фахівця, оскільки забезпечує формування реальних навичок організації та проведення занять у шкільному середовищі. Як справедливо зазначає А. Конох, практична підготовка – це складова частина професійної освіти, яка спрямована на виховання свідомості, формування вмінь і навичок у діяльності та звичок поведінки, що забезпечують здатність студентів до педагогічної та спортивно-фізкультурної діяльності [4].

Н. Денисенко та деякі інші дослідники розуміють практичну підготовку майбутніх учителів фізичної культури як чітко спланований, організований і методично керований процес, який спирається на специфіку діяльності Нової української школи та контингенту вихованців [1]. У процесі педагогічної практики студенти мають змогу застосовувати теоретичні знання на практиці, адаптувати методики фізичного виховання до вікових та індивідуальних особливостей учнів, розвивати педагогічне мислення і комунікативну компетентність. Взаємодія з дітьми, самостійна підготовка уроків, участь у

позакласних заходах і співпраця із вчителями-наставниками сприяють формуванню професійної ідентичності майбутнього педагога. Окрім того, практика дає можливість студентам усвідомити актуальні проблеми освітнього процесу в умовах реформ Нової української школи та навчитися вчасно на них реагувати.

Як слушно зазначають А. Ніконець та О. Михайловський, «педагогічна практика у межах професійної підготовки у ЗВО має великий потенціал для особистісно-професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури. Саме вона забезпечує поєднання їхньої теоретичної і практичної підготовки. Під час проходження практики студенти інтенсифікують процес самоосвіти і самовиховання, підвищують рівень професійної готовності; синтезують педагогічне знання з практичною діяльністю. Діяльність студентів-практикантів у період практики є аналогом професійної діяльності вчителя фізичної культури, адекватна її змісту і структурі й організовується в реальних умовах базових закладів освіти. Вона характеризується розмаїттям взаємостосунків з учнями, що робить її однією з найбільш складних форм професійної підготовки» [5].

Педагогічна практика майбутніх вчителів фізичної культури є водночас інтегруючим і стрижневим компонентом особистісно-професійного становлення майбутнього фахівця, який передбачає формування його професійної компетентності через оволодіння різними видами діяльності, що сприяє професійному самовдосконаленню, самопізнанню студента в різних професійних ролях у реальних умовах загальноосвітньої школи [9]. Вочевидь, новій школі потрібен новий учитель: творчий, готовий до постійного саморозвитку, підвищення своєї педагогічної майстерності, пошуку нових підходів і технологій для навчання і виховання молоді. Причому його освітня діяльність ґрунтується на педагогіці партнерства, основою якої є повага до особистості, доброзичливість і позитивне ставлення, довіра у відносинах, стосунках, тріумвірат діалогу, взаємодії та взаємоповаги, розподілене лідерство, принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей) [6].

Педагогічна практика у процесі професійної підготовки є першим кроком на шляху практичного засвоєння професії. Вона сприяє виробленню багатьох якостей, які утворюють професійну компетентність майбутніх учителів в єдності її особистісно-мотиваційного, змістового та операційно-діяльнісного елементів. Під час педагогічної практики майбутні фахівці мають можливість ознайомитися зі специфікою обраної професії, проявити свої професійні навички, зокрема здатність до здійснення педагогічної діяльності в її реальних умовах. Отже, зміст практики має охоплювати всі функції та види професійної діяльності вчителя фізичної культури. Підкреслимо, що у процесі виконання програми практики, у взаємодії з колегами, учнями та їхніми батьками, під педагогічним супроводом

керівників практики та викладачів ЗВО майбутні учителі долучаються до роботи зі школярами різних вікових категорій, стану здоров'я та рівня фізичного розвитку. У зв'язку з цим педагогічна практика забезпечує накопичення різнопланового практичного досвіду щодо організації та здійснення різних видів професійної педагогічної діяльності в умовах закладів освіти різного типу, спонукаючи до професійної рефлексії, сприяючи професійному саморозвитку та самореалізації студентів, становленню та розвитку в них професійно важливих якостей, забезпечуючи їх успішну професійну адаптацію [8].

Практична підготовка студентів спеціальності А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)» у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради є традиційною складовою реалізації освітньо-професійної програми та спрямована на формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей. У структурі підготовки виділяються два основні формати проходження практики: з відривом від теоретичного навчання (наприклад, «Літня фахова практика», «Комплексна практика за профілем майбутньої професії») та в поєднанні з теоретичними заняттями («Пропедевтична практика з професійної комунікації», «Педагогічна практика у початковій школі», «Педагогічна практика в гімназіях і ліцеях», «Практика з нових видів спорту», «Практика з індивідуальних та ігрових видів спорту»).

Кожен вид практики має чітко окреслену мету та специфіку організації. Зокрема, *практика з нових видів спорту* проводиться в I семестрі один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання. Метою цієї практики є ознайомлення студентів з новими видами спорту (флорбол, фрізбі, хортинг тощо), особливостями проведення уроків фізичної культури на певну тему з учнями різного віку, статі, фізичної підготовленості. Водночас, зміст практики з нових видів спорту може варіюватися залежно від обраних видів спорту і баз практики [7].

Пропедевтична практика проводиться у III семестрі (II курс). Метою практики є ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями роботи вчителя у закладах загальної середньої освіти, специфікою професійної комунікації з учнями різних вікових категорій та статі, опанування фахової термінології та інструментів взаємодії з дітьми і підлітками в освітньому процесі ЗЗСО. Практика організовується у поєднанні студентів із теоретичним навчанням, з періодичністю один раз на тиждень. У розкладі теоретичних занять коледжу вивільняється пів дня на цей вид практики [7].

Педагогічна практика у початковій школі (1-4 кл.) передбачена у IV семестрі та *педагогічна практика в гімназіях і ліцеях* (5-12 кл.) – у V семестрі. Завданням цих практик є формування умінь у майбутніх педагогів планувати, проводити уроки фізичної культури з учнями початкової, середньої і старшої ланки. Практики організовується у поєднанні з теоретичним навчанням:

студенти один раз на тиждень проводять заняття у ЗЗСО. У розкладі теоретичних занять коледжу на цей вид практики вивільняється повний навчальний день [7].

Практика з індивідуальних та ігрових видів спорту проводиться у V семестрі з періодичністю один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання. Метою практики є ознайомлення студентів з індивідуальними видами спорту, які передбачають тренування та вдосконалення навичок у таких дисциплінах, де спортсмен змагається одноосібно (легка атлетика, теніс, гімнастика, шахи, плавання, бадмінтон та індивідуальні нові види спорту), а також ігровими видами спорту, які зорієнтовані на командні дисципліни, де ключовими є командна взаємодія, стратегія та комунікація (баскетбол, футбол, гандбол, футзал та нові ігрові види спорту). Під час цієї практики здобувачі вищої освіти знайомляться з особливостями проведення уроків фізичної культури на відповідну тематику з учнями різного віку і статі [7].

Комплексна практика за профілем майбутньої професії проводиться у VIII семестрі і триває чотири тижні. Вона дозволяє здобувачам освіти застосувати у реальних умовах тривалої професійної діяльності теоретичні знання, отримані під час навчання, та продемонструвати сформовані під час попередніх практик професійні навички. Цей вид практики передбачає виконання складних, різнопланових комплексних завдань, що максимально охоплюють різні аспекти професійної діяльності [7].

Загалом структура й зміст практичної підготовки в коледжі зорієнтовані на формування у студентів фахових знань, умінь і навичок, а також педагогічного мислення, професійної гнучкості, здатності працювати в умовах сучасної шкільної освіти. Зазвичай практика передбачає оцінку студента-практиканта керівниками від ЗВО та ЗЗСО і не передбачає самооцінку, яка, очевидно, також є важливим фактором самовизначення для майбутнього вчителя, та оцінювання практики власне здобувачем на засадах співпраці та співтворчості студента і викладача.

З метою вивчення ефективності та достатності різних видів педагогічної практики у формуванні професійної готовності майбутніх учителів фізичної культури до роботи в умовах Нової української школи було проведено анкетування 46-ти студентів спеціальності А4.11 «Середня освіта (Фізична культура)». Отримані результати дали змогу визначити найбільш дієві формати практики, виявити труднощі, зони професійної незрілості та напрямки вдосконалення практичного компонента в освітньому процесі.

У відповідях на запитання про ті види практики, що, на думку студентів, найбільше сприяли формуванню професійної готовності до роботи у ЗЗСО, найбільшу підтримку отримали педагогічна практика в гімназіях та ліцеях (67,39%) та комплексна практика за профілем майбутньої професії (58,70%). Високо оцінили також практику в початковій школі (56,52%) та практику з

індивідуальних та ігрових видів спорту (43,48%). Пропедевтичну практику з професійної комунікації важливою назвали 39,13% опитаних, літню фахову практику – 32,61%, а практику з нових видів спорту – 26,09% студентів.

Оцінка корисності кожної з практик, з професійної точки зору, (за 5-бальною шкалою) показала подібну динаміку: найвищі оцінки отримали педагогічна практика в гімназіях та ліцеях (52,17% студентів оцінили її на «5»), комплексна практика за профілем майбутньої професії (47,83%) та практика в початковій школі (43,48%). Водночас менш корисними сприймаються практика з нових видів спорту (21,74%) і літня фахова (26,09%).

Студенти також висловилися щодо труднощів, які виникали під час проходження практики. Найчастіше вони згадували: роботу з дітьми з особливими освітніми потребами (73,91%), підготовку нестандартного уроку за вимогами НУШ (65,22%) та відсутність сучасного інвентарю у школі (54,35%). Припускаємо, це почасти свідчить про наявність певних прогалин у практичній підготовці майбутніх учителів фізичної культури власне в опануванні принципів інклюзивної освіти та інноваційного урокотворення, а також в особистісній психологічно-емоційній підготовленості та мотивації до творчості. Одночасно інформація про брак сучасного обладнання підкреслює необхідність оновлення матеріально-технічної бази шкіл, а також формування у студентів умінь адаптуватися до умов обмеженого ресурсу.

У відповідях на запитання «Які практичні уміння Ви не встигли сформувати або вважаєте недостатньо розвиненими після проходження всіх видів практики?» студенти найчастіше вказували: проведення занять з дітьми з ООП (60,87%), планування уроку за принципами НУШ (58,70%), ведення документації та оцінювання навчальних результатів (47,83%). Отже, труднощі викликали завдання з найвищим рівнем формалізації, які вимагають найбільше зусиль, зосередженості та відповідальності.

У питанні щодо чинників мотивації респонденти найчастіше зазначали можливість реальної роботи з учнями (67,39%) і підтримку з боку вчителя-методиста (43,48%). Із найбільш поширених перепон для самореалізації під час практики опитані назвали відсутність належного інвентарю (60,87%), обмеження в самостійності з боку школи (54,35%) та страх зробити помилку перед класом (43,48%).

У відповідях на запитання «У якому форматі ви хотіли б мати більше практики?» найбільшу підтримку отримали майстер-класи з учителями-практиками – цей варіант обрали 67,39% опитаних. Студенти підкреслили важливість безпосереднього спостереження за роботою досвідчених фахівців, переймання стилю викладання, методики комунікації з учнями та ефективних рішень в умовах реального уроку. На другому місці за популярністю – проєктні практики з реальним досвідом у школах, які підтримали 56,52% респондентів.

Практичні тренінги в коледжі, що передбачають інтерактивну роботу з імітацією шкільного середовища, отримали 43,48% голосів. Найменш затребуваними виявилися онлайн-симуляції / відеоуроки – їх обрали 28,26% студентів. Отже, попри загальну цифровізацію освіти, студенти проявляють схильність до живої практики, вважаючи віртуальні форми додатковим, а не основним засобом навчання. На нашу думку, це свідчить про важливість безпечного навчального середовища, де можна випробувати нові методики, отримати зворотний зв'язок і підвищити впевненість перед виходом на практику в ЗЗСО.

Таким чином, результати анкетування демонструють, що практико-орієнтована підготовка майбутніх учителів фізичної культури потребує вдосконалення в кількох аспектах: набуття і застосування компетентностей щодо інклюзивного навчання в ЗЗСО, впровадження інноваційних методик, адаптація до умов обмеженого ресурсу матеріальної бази шкіл, реалізація таких форматів навчання, які забезпечують тісну взаємодію з учителями-практиками.

Висновки. Практична підготовка майбутніх учителів фізичної культури, особливо її педагогічна складова, відіграє ключову роль у формуванні професійної компетентності, готовності до роботи в умовах Нової української школи та здатності вирішувати сучасні освітні проблеми. Результати анкетування студентів свідчать, що найбільш ефективними видами практики у формуванні професійної готовності були педагогічна практика в гімназіях і ліцєях (67,39%) та комплексна практика за профілем майбутньої професії (58,70%). Основними труднощами під час практики студенти визнали роботу з дітьми з ООП (73,91%), підготовку уроків за принципами НУШ (65,22%) і відсутність сучасного інвентарю в школах (54,35%). Це зумовлює потребу в модернізації підходів до організації педагогічної практики, включення в навчальні програми сучасних тренінгів, майстер-класів, наставництва й інноваційних моделей взаємодії студентів з реальним освітнім середовищем. Ефективна педагогічна практика має поєднувати навчання, наставництво та самопізнання, щоб сприяти становленню вчителя, здатного надихати учнів і розвивати якісну освіту.

Перспективи подальших розвідок полягають у розробленні інтегрованих моделей практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, спрямованих на поєднання теоретичного навчання з реальним освітнім досвідом, розвиток інклюзивних компетентностей, наставництва та адаптацію до умов Нової української школи.

Література:

1. Денисенко Н.Г., Дишко О.Л., Василевська Л.Й., Мудрик С.Б., Мороз М.С., Констанкевич В.П. Практична складова в системі підготовки майбутніх учителів фізичної культури (з досвіду роботи КЗВО «Луцький педагогічний коледж»). *Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023. Вип. 9 (169). С. 46–50. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9\(169\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9(169).09)

2. Дишко О. Л., Белікова Н.О., Косинський Е.О. Принцип наскрізної практичної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в системі неперервної освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузів. зб. наук. пр. молодих учених ДДПУ ім. Івана Франка*. Дрогобич, 2023. Вип. 66, Т. 1. С. 268–274. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-1-42>
3. Дісковський В., Пилипенко М. Формування соціальної відповідальності майбутніх учителів фізичної культури нової української школи в процесі педагогічної практики. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2023. Вип. 1 (27). С. 112–120.
4. Конох А. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації індивідуальної роботи з учнями в процесі практичної підготовки. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2022. № 2 (116). С. 106–115. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fbf3f5ca-5898-4f4a-93ca-6da81c03cace/content> (дата звернення: 13.06.2025)
5. Ніконець А.В., Михайловський О.Б. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури під час педагогічної практики. *Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова*. 2017. Вип. 5К (86). С. 224–227. URL: <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c027d26c-efab-440a-a3f7-eb68ed0afd26/content> (дата звернення: 20.05.2025)
6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/novaukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 23.05.2025)
7. Практична підготовка вчителя фізичної культури в контексті концепції НУШ спеціальності 014.11.Середня освіта (Фізична культура): досвід організації : посібник / уклад. Н.Г.Денисенко, О.П.Митчик, О.Л.Дишко, Е.О.Косинський. Луцьк, 2025. 176 с.
8. Проценко А. А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Кропивницький, 2018. 20 с.
9. Царук В. П. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури в умовах педагогічної практики. *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69). С. 170–174. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-37>

References:

1. Denysenko, N.H., Dyshko, O.L., Vasylevs'ka, L.Y., Mudryk, S.B., Moroz, M.S., Konstankevych, V.P. (2023) Praktychna skladova v systemi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury (z dosvidu roboty KZVO «Luts'kyi pedahohichnyi koledzh») [Practical component in the system of training future physical education teachers (from the experience of the Lutsk Pedagogical College)]. *Naukovyy chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury (fizychna kul'tura i sport)*. Vyp. 9 (169). P. 46–50. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9\(169\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.9(169).09) [in Ukrainian]
2. Dyshko, O. L., Byelikova, N.O., Kosyns'kyi, E.O. (2023) Pryntsyp naskriznoyi praktychnoyi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury v systemi neperervnoyi osvity [The principle of comprehensive practical training of future physical education teachers in the system of continuing education]. *Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk : mizhvuziv. zb. nauk. pr. molodykh uchenykh DDPU im. Ivana Franka*. Vyp. 66, T. 1. P. 268–274. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/66-1-42> [in Ukrainian]
3. Diskovs'kyi, V., Pylypenko, M. (2023) Formuvannya sotsial'noyi vidpovidal'nosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury novoyi ukrayins'koyi shkoly v protsesi pedahohichnoyi praktyky [Formation of social responsibility of future physical education teachers of the new Ukrainian school in the process of pedagogical practice]. *Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelya*. Vyp. 1 (27). P. 112–120. [in Ukrainian]

4. Konokh, A. (2022) Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi indyvidual'noyi roboty z uchnyamy v protsesi praktychnoyi pidhotovky [Formation of readiness of future physical education teachers to organize individual work with students in the process of practical training]. *Pedahohichni nauky: teoriya, istoriya, innovatsiyi tekhnolohiyi*. № 2 (116). P. 106–115. Retrieved from <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fbf3f5ca-5898-4f4a-93ca-6da81c03cace/content> [in Ukrainian]
5. Nikonets', A.V., Mykhaylovs'kyi, O.B. (2017) Formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutn'oho vchytelya fizychnoyi kul'tury pid chas pedahohichnoyi praktyky [Formation of professional competence of a future physical education teacher during pedagogical practice]. *Naukovyy chasopys NPU im. M.P. Drahomanova*. Vyp. 5K (86). P. 224–227. Retrieved from <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c027d26c-efab-440a-a3f7-eb68ed0afd26/content> [in Ukrainian]
6. Nova ukrayins'ka shkola [New Ukrainian school]. Kontseptual'ni zasady reformuvannya seredn'oyi shkoly. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/novaukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian]
7. Praktychna pidhotovka vchytelya fizychnoyi kul'tury v konteksti kontseptsiyi NUSH spetsial'nosti 014.11.Serednya osvita (Fizychna kul'tura): dosvid orhanizatsiyi [Practical training of a physical education teacher in the context of the concept of the National Secondary School of Ukraine, specialty 014.11. Secondary education (Physical education): experience of organization]: posibnyk / uklad. N.H. Denysenko, O.P. Mytchyk, O.L. Dyshko, E.O. Kosyn's'kyi (2025) 176 p. [in Ukrainian]
8. Protsenko, A. A. (2018) Formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury u protsesi pedahohichnoyi praktyky [Formation of professional competence of future physical education teachers in the process of pedagogical practice]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 «Teoriya i metodyka profesiynoyi osvity». 20 p. [in Ukrainian]
9. Tsaruk, V. P. (2019) Formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutn'oho vchytelya fizychnoyi kul'tury v umovakh pedahohichnoyi praktyky [Formation of professional competence of a future physical education teacher in the conditions of pedagogical practice]. *Molodyy vchenyy*. № 5 (69). P. 170–174. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-37> [in Ukrainian]